

Høringsnotat endring i kommuneloven og offentleglova

Vedtatt 28.01.2013, sak 07/13 av Våler kommunestyre (Hedmark)

Innbyggerinitiativ – kommuneloven § 39a

Våler kommunestyret behandlet i 2011 krav et innbyggerinitiativ om folkeavstemming. Temaet var tomtevalg for gjenoppbygging av en nedbrent kirke. Kommunestyret drøftet bl.a. om dette lå innenfor kommunens ansvars- og myndighetsområde. Det var stor politisk uenighet om både innbyggerinitiativet omfattet kommunens ansvarsområde, og hvorvidt det var riktig å blande seg inn i fellestrådets beslutning om tomtevalg.

En administrativ avvisning av folkeavstemmingskravet i januar 2011 ville ikke hatt legitimitet hos de som signerte innbyggerinitiativet. Det ville en slik avgjørelse heller ikke hatt i deler av kommunestyret. En kan lett tenke seg at en avvisning av initiativet administrativt ville skapt betydelig misnøye. Kommunestyret vil derfor gi sterk støtte til departementets forslag om å legge myndigheten til kommunestyret. Innbyggerinitiativ er en demokratisk forankret rettighet som bør avgjøres i et folkevalgt organ.

På samme måte som det bør avgjøres politisk om en sak er omfattet av kommunens virksomhet, må det avgjøres politisk om en sak er en omkamp. Kommunestyret slutter seg derfor til departementets forslag om at kommunestyret selv avgjør om et innbyggerinitiativ skal avvises som følge av omkampbestemmelsen.

Kommunestyret mener innbyggerforslag i bedre grad beskriver hva de som stiller seg bak forslaget faktisk ber kommunestyret om å vurdere, og støtter derfor den foreslåtte navneendringen.

Revisors taushetsplikt

Kommunestyret finner det fornuftig at revisors taushetsplikt blir myket opp slik NKRF foreslår, og støtter derfor departementets forslag til loveendring.

Utsatt offentlighet

Revisors taushetsplikt må ses i sammenheng med retten til å utsette offentligheten av et dokument.

Kommunestyret er kjent med utfordringene direkte offentliggjøring innebærer, bl.a. at offentligheten får innsikt i rapporter før kontrollutvalget ser dem. Kommunestyret finner det også lite tillitsvekkende at feil og mangler i foreløpige rapporter skal kunne befestes seg om etablerte sannheter gjennom presseomtale. Det gies derfor en uforbeholden støtte til en lovendring slik departementet foreslår.

Kommunestyret mener videre at offentliggjøring av foreløpige rapporter vil kunne skape unødvendige, og utilsiktede, oppfatninger både når det gjelder hva som er korrekt, og revisors integritet og kvalitet.

Ved uenighet er det naturlig å forsøke og skaffe seg støtte for sitt syn. Ulikheter i en foreløpig rapport og en endelig rapport, vil kunne brukes for å så tvil om hva som er korrekt. For eksempel kan det påstås at den ferdige rapporten påpynter faktiske forhold.

Endringer fra tidligere rapporter til den endelige rapporte vil i gitte tilfeller kunne brukes som argument mot kvaliteten revisors arbeid, integritet og selvstendighet.

Dette er teoretiske problemstillinger som kommunestyret nødvendigvis ikke mener vil være et større samfunnsproblem. Kommunestyret ønsker kun at departementet vurderer intensjonen og fordelene ved å offentligjøre foreløpige versjoner av dokumenter opp mot de potensielle ulempene ordningen legger til rette for.